Ügyszám: 1846/P/2009-5
Ügyintéző: dr. Bárányos Krisztina

Tel.: 06-1-475-7281

[…] részére

Tisztelt Asszonyom!

Ön beadvánnyal fordult hivatalomhoz, amelyben azt kifogásolta, hogy 2009. […]-én a Kálvin téri metrómegállónál … óra között a BKV ellenőrök igazoltatás címén elkérték az adókártyáját is. Beadványával kapcsolatban az alábbiakban tájékoztatom.

A panasz nyomán a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 24. § b) pontja alapján vizsgálatot indítottam.

A Budapesti Közlekedési Zártkörűen Működő Részvénytársaság adatvédelmi felelőse válaszlevelében arról tájékoztatott, hogy az ellenőrök tájékoztatták Önt a pótdíj megfizetésének lehetőségeiről. Mivel Ön a pótdíjat a helyszínen nem akarta megfizetni, ezért kértek Öntől személyazonosításra alkalmas igazolványt. A BKV Zrt. állítása szerint Ön önként adta át adóigazolványát. A jegyellenőr nyilatkozata szerint a munkája során az utasokkal szemben sértő módon nem viselkedik, jegyellenőrzés közben kulturáltan, az előírásoknak megfelelően, a BKV Zrt. érdekeit képviselve határozottan intézkedik.

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 3. § (1) bekezdése kimondja, hogy személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete elrendeli.

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (továbbiakban: Nytv.) 29. § (4) bekezdése kimondja, hogy a polgár személyazonosságát – a személyazonosító igazolványon túl – az érvényes útlevél vagy a kártyaformátumú vezetői engedély igazolja. A személyazonosítás céljából – jogszabályban meghatározott kivételekkel – a polgár nem kötelezhető más okmány bemutatására.

A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény 18. §-a szerint az adóazonosító jelet az állami adóhatóság a meghatározott feladatkörében eljárva, az adótitokra vonatkozó rendelkezések figyelembevételével használja.

A 20. § (1) bekezdés szerint az adóazonosító jel megismerésére törvényben meghatározott feladatkörében eljárva jogosult:

- az Állami Számvevőszék, ellenőrzési tevékenységének a végzéséhez;

- az adópolitikáért felelős miniszter, az adóztatás ellenőrzésével, felügyeletével összefüggésben.

A 20. § (2) szerint az adóazonosító jel kezelésére törvényben meghatározott feladatkörében eljárva jogosult:

- az Egészségbiztosítási és Nyugdíjbiztosítási Alap, valamint az elkülönített állami pénzalap kezelője, az általa kezelt alap javára teljesítendő kötelező befizetéssel összefüggésben;

- a munkaügyi igazgatás szerve annak megállapítása érdekében, hogy a polgárnak a munkaügyi ellátás mellett van-e kereső tevékenységből származó jövedelme; illetőleg annak

ellenőrzése céljából, hogy a polgár eleget tett-e munkavállalói járulék befizetési kötelezettségének, az adatszolgáltatás teljesítése érdekében;

- a bíróság, igazságszolgáltatási feladatának ellátásával, valamint az adózással kapcsolatos közigazgatási határozat törvényességi felülvizsgálatával összefüggésben;

- a nyomozó hatóság, az ügyész által jóváhagyott megkeresés alapján, ha az adóazonosító jel megismerése a büntetőeljárás megindítása vagy lefolytatása érdekében szükséges;

- a nemzetbiztonsági szolgálatok, a rájuk vonatkozó törvényekben meghatározott feladataik ellátásához;

- az okmányirodák kijelöléséről és illetékességi területéről szóló kormányrendeletben meghatározott – körzetközponti feladatokat ellátó – települési (fővárosi kerületi) önkormányzat jegyzője az egyéni vállalkozásról szóló 1990. évi V. törvényben meghatározott feladatai ellátásához;

- a kincstár az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 18/C. §-ának (11) bekezdésében meghatározott feladata teljesítéséhez, valamint az energiafelhasználási támogatás megállapításával, érvényesítésével, a jogszerű igénybevétel ellenőrzésével és a jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszakövetelésével összefüggésben;

- a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete és a magánnyugdíjpénztár a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény, továbbá a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvényben meghatározott feladatai ellátásához;

- az egészségbiztosítási szerv, a Nyugdíjbiztosítási Alap kezeléséért felelős nyugdíjbiztosítási szerv, valamint a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény, illetőleg a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvényben meghatározott feladatai ellátásához;

- a Diákhitel Központ a hallgatói hitelek folyósításával, nyilvántartásával és törlesztésével összefüggésben;

- a Vám- és Pénzügyőrség, illetve a vámhatóság törvényben meghatározott feladat- és hatáskörébe tartozó ügyekben a természetes személyek azonosításával összefüggésben;

- a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatások folyósításával, nyilvántartásával és ellenőrzésével.

A 29/2009. (VI.12.) Főv. Kgy. rendeletének 5. §-ának (7) bekezdése értelmében amennyiben az utas a pótdíjat a helyszínen nem rendezi, a jegyellenőr pótdíjfolyamati eljárást kezdeményez. Ennek során megkéri az utastól a pótdíjazáshoz szükséges természetes személyazonosító adatokat (név, anyja neve, születési hely és idő), valamint lakcímét. Ezek alapján adatfelvételi lapot állít ki. A pótdíj összegéről csekket ad át, amelynek átvételét, illetve a személyi adatai közlésének elismerését az utas aláírásával igazolja. Az utas részéről az aláírás megtagadása nem mentesít a pótdíjazás következményei alól.

A BKV Rt. Üzletszabályzata szerint amennyiben az utazási feltételeket megszegő Utazó a pótdíjazás során nem működik együtt a jegyellenőrrel (vagy nem fizeti meg a helyszíni pótdíjat és nem hajlandó megadni adatait sem), akkor a jegyellenőrnek jogában áll rendőri segítséget igénybe venni az Utazó személyazonosságának megállapításához. A BKV Zrt. pótdíjazáskor az Utazó adatait nyilvántartásba veszi, ahonnan akkor törli az adatokat, amikor az Utazó az utazás díját, a pótdíját rendezte.

Összefoglalva tehát az adóazonosító jel kezelésére a BKV Zrt.-nek a törvény nem ad felhatalmazást. Az érintett hozzájárulása esetén is hiányzik az adatkezelés célja, a célhoz kötött adatkezelés elve értelmében ugyanis (Avtv. 5.) személyes adatot kezelni csak meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében lehet, és csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas, csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig. Amennyiben az érintett az adókártyáját mutatja be az ellenőrnek, úgy arról kizárólag a név, anyja neve, születési hely és idő rögzíthető.

A személyes adatok védelmével és a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos kérdéseivel kérem a jövőben is forduljon hozzám bizalommal.

Budapest, 2009. november 12.

Üdvözlettel:

Dr. Jóri András